Dosarul nr.2a-335/2024 I instanță
Nr. PIGD 2-24093734-06-2a-17122024 judecător Oxana Gîscă

judecătoria Cimișlia
sediul central

D E C I Z I E

17 septembrie 2025 **mun. Comrat**

Completul de judecată al Curţii de Apel Sud, sediul Comrat
În componența:
președintele completului, judecătorul Mironov Andrei
judecătorii Fujenco Dmitrii și Colev Grigori
grefier Sobor Marina
cu participarea:
reprezentantul Inspectoratului General al Poliției Arnaut Ghenadi

examinând în ședință publică, în ordine de apel, cererile de apel depuse de avocatul Casap Anatolie în interesele lui Munteanu Sergiu și reprezentantul IP Cimișlia Mariana Cebanu împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia sediul central din 03 octombrie 2024, adoptată pe cauza civilă la acțiunea înaintată de către Munteanu Sergiu împotriva Inspectoratului de Poliție Cimișlia, Inspectoratului General al Poliției, intervenienți accesorii agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Cimișlia, Ciudin Nicolae, Ministerul Justiției al Republicii Moldova privind repararea prejudiciului material și moral cauzat în urma tragerii ilegale la răspundere contravențională și compensarea cheltuielilor de judecată,

audiind raportul judecătorului raportor asupra cauzei, ascultând argumentele participanților asupra esenței apelurilor,

a c o n s t a t a t:

1. <u>Circumstanţele cauzei:</u>

La data de 20 august 2024, Munteanu Sergiu, prin intermediul avocatului Anatolie Casap, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului de Poliție Cimișlia, Inspectoratului General al Poliției, intervenient accesoriu agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cimișlia, Ciudin Nicolae privind repararea prejudiciului material, moral cauzat în urma tragerii ilegale la răspundere contravențională și compensarea cheltuielilor de judecată. (f.d.3-6)

În motivarea cererii s-a indicat, că la data de 26 mai 2023, în privința lui Munteanu Sergiu a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție, potrivit căruia ultimul a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 238 alin. (1) din Codul contravenţional, pentru faptul că Munteanu Sergiu ar fi parcat neregulamentar.

Astfel, acțiunile lui Munteanu Sergiu au fost calificate de agentul constatator în baza art. 238 alin. (1) din Codul contravențional, fiind sancționat cu amendă în mărime de 6 unități convenționale, ceea ce în corespundere cu art. 34 alin. (1) din Codul contravențional, constituie 300 lei.

Nefiind de acord cu procesul-verbal întocmit la 26 mai 2023 pe semnele contravenţiei prevăzute de art. 238 alin. (1) din Codul contravențional, la 28 iunie 2024, Munteanu Sergiu, a formulat contestaţie împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie şi a deciziei de sancționare nr. MAI05 782582 din 26 mai 2023, în adresa autorității din care face parte agentul constatator.

Prin hotărârea Judecătoriei Cimişlia, sediul Central din 24 noiembrie 2023, a fost admisă contestaţia înaintată de Munteanu Sergiu privind anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare nr. MAI05 782582 din 26 mai 2023. S-a încetat procesul contravențional pornit în privința lui Munteanu Sergiu în baza art. 238 alin. (1) din Codul contravențional, constatat prin procesul-verbal nr. MAI05 782582 din 26 mai 2023, din lipsa faptului contravenției.

Ulterior, la 15 iunie 2023, agentul constatator Ciudin Nicolae, a întocmit în privința lui Munteanu Sergiu procesul-verbal cu privire la contravenție MAI05 784463 din 15 iunie 2023 pe aceiași faptă, parcare pretins neregulamentară, iar ne fiind de acord cu procesul-verbal respectiv și decizia de sancționare, aceasta a fost contestată în instanţa de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Cimişlia, sediul Central din 24 noiembrie 2023, a fost admisă contestaţia înaintată de Munteanu Sergiu privind anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare nr. MAI05 784463 din

15 iunie 2023. S-a încetat procesul contravențional pornit în privința lui Munteanu Sergiu în baza art. 238 alin. (1) din Codul contravențional, constatat prin procesul-verbal nr. MAI05 784463 din 15 iunie 2023, din lipsa faptei contravenționale.

Prin acțiunea înaintată, reclamantul a solicitat încasarea din contul Inspectoratului de Poliție Cimişlia a sumei de 10 000 lei cu titlu de prejudiciu material și a sumei de 10 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin tragerea ilegală la răspundere contravențională în temeiul procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare nr. MAI05 784463 din 15 iunie 2023 şi MAI05 782582 din 26 mai 2023, încasarea din contul Inspectoratului de Poliție Cimişlia a sumei de 5000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată suportate în prezentul proces civil.

2. <u>Soluția instanței de fond:</u>

Prin hotărârea judecătoriei Cimişlia, sediul Central din 03 octombrie 2024, s-a admis parțial acțiunea depusă de Munteanu Sergiu împotriva Inspectoratului de Poliție Cimișlia, Inspectoratului General al Poliției, intervenienți accesorii agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Cimișlia, Ciudin Nicolae, Ministerul Justiției al Republicii Moldova privind repararea prejudiciului material și moral cauzat în urma tragerii ilegale la răspundere contravențională și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a încasat de la Inspectoratul de Poliție Cimișlia în beneficiul lui Munteanu Sergiu suma de 1000 (una mie) lei cu titlu de moral cauzat în urma tragerii ilegale la răspundere contravențională.

În rest, s-au respins pretențiile privind repararea prejudiciului material în sumă de 10 000 lei, a prejudiciului moral în partea ce excede suma încasată de 1000 (una mie) lei cauzat în urma tragerii ilegale la răspundere contravențională și compensarea cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiate. (f.d.103-104, 116-121)

3. <u>Solicitarea apelantului:</u>

La data de 08 octombrie 2024, nefiind de acord cu hotărârea sus menționată, avocatul Casap Anatolie acționând în interesele lui Munteanu Sergiu a înaintat apel nemotivat, iar ***la data de 13 februarie 2025***, apel motivat prin care a solicitat: admiterea apelului; casarea integrală a hotărârii cu pronunțarea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Sergiu să fie admisă integral; încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantului a taxei de timbru suportată în instanța de fond și instanța de apel 400

lei; încasarea cheltuielilor de asistență juridică în ordine de apel 2000 (două mii lei). (f.d.111, 175-178)

În motivarea apelului s-a indicat, că la data de soluția instanței de fond o consideră drept una neîntemeiată, motivată superficial și cu interpretarea eronată a legii materiale și procedurale, prin ce urmează a fi casată integral, cu pronunțarea unei noi decizii de admitere a acțiunii lui Munteanu Sergiu.

Menționează că, prin acțiunea înaintată împotriva Inspectoratului de Poliție Cimișlia, Inspectoratului General al Poliției, intervenienți accesorii agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Cimișlia, Ciudin Nicolae, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, reclamantul Munteanu Sergiu a solicitat încasarea din contul Inspectoratului de poliție Cimișlia a sumei de 10 000 lei cu titlu de prejudiciu material și a sumei de 10 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin tragerea ilegală la răspundere contravențională în temeiul procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare nr. MAI05 784463 din 15.06.2023 și MAI05 782582 din 26.05.2023, încasarea din contul Inspectoratului de Poliție Cimișlia a sumei de 5000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată suportate în prezentul proces civil.

Susține că, din materialele cauzei rezult cu certitudine faptul că prin hotărârea din 24 noiembrie 2023 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central nr. 5r-116/23, devenită definitivă și irevocabilă la 12 decembrie 2023, a fost admisă contestația înaintată de Munteanu Sergiu privind anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare nr. MAI05 784463 din 15 iunie 2023. S-a încetat procesul contravențional pornit în privința lui Munteanu Sergiu în baza art. 238 alin. (1) din Codul contravențional, constatat prin procesul-verbal nr. MAI05 784463 din 15 iunie 2023, din lipsa faptului contravenției.

Mai indică că, prin hotărârea din 24 noiembrie 2023 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central nr. 5r-124/23, devenită definitivă și irevocabilă la 12 decembrie 2023, a fost admisă contestația înaintată de Munteanu Sergiu privind anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare nr. MAI05 782582 din 26 mai 2023. S-a încetat procesul contravențional pornit în privința lui Munteanu Sergiu în baza art. 238 alin. (1) din Codul contravențional, constatat prin procesul-verbal nr. MAI05 782582 din 26 mai 2023, din lipsa faptului contravenției.

Indică că, din materialele cauzei rezultă că în privința lui Munteanu Sergiu la 26 mai 2023 a fost întocmit de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului

de poliție Cimișlia procesul-verbal MAI05 782582 pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (1) din Codul contravențional și prin decizia agentului constatator a fost sancționat, fiindu-i aplicată amendă în mărime de 6 unități convenționale, echivalentul a 300 lei.

Tot din actele cauzei rezultă că în privința lui Munteanu Sergiu la 15 iunie 2023 a fost întocmit de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de poliție Cimișlia procesul-verbal MAI05 784463 pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (1) din Codul contravențional și prin decizia agentului constatator a fost sancționat, fiindu-i aplicată amendă în mărime de 6 unități convenționale, echivalentul a 300 lei.

Prin hotărârea din 24 noiembrie 2023 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central nr. 5r-116/23, devenită definitivă și irevocabilă la 12 decembrie 2023 și prin hotărârea din 24 noiembrie 2023 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central nr. 5r124/23, devenită definitivă și irevocabilă la 12 decembrie 2023, au fost anulate procesele-verbale menționate supra și încetat proces contravențional, din motiv că în acțiunile lui Munteanu Nicolae nu se regăsesc semnele constitutive ale contravenției prevăzute de art. 238 alin. (1) din Codul contravențional.

Menționează că, speței date îi sunt aplicabile prevederile Legii nr. 1545-XIII din data de 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, deoarece reclamantul solicită încasarea prejudiciului moral în temeiul încălcării drepturilor sale prin tragerea sa la răspundere contravențională, inclusiv încălcarea prezumției vinovăției și a dreptului la apărare, în rezultatul acțiunilor pârâtului, Inspectoratului de poliție Cimișlia, organ împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenții. Mai mult, procesele-verbale cu privire la contravenție seria MAI05 782582 din 26 mai 2023 și seria MAI05 784463 din 16 iunie 2023 prin care a fost sancționat Munteanu Sergiu au fost anulate prin hotărârile judecătorești definitive și irevocabile.

Consideră că, Munteanu Sergiu eronat a fost supus răspunderii contravenționale, în baza semnelor constitutive a contravenției prevăzute de art. 238 alin. (1) din Codul contravențional și pe cale de consecință reclamantul eronat a fost sancționat, fiindu-i afectat dreptul la prezumția nevinovăției.

Susține că, caracterul contravențional al răspunderii angajate reclamantului Munteanu Sergiu nu poate servi ca temei de respingere a pretențiilor privind

încasarea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale agentului statului, inclusiv prin lezarea dreptului la prezumția de nevinovăție.

Invocă că, prin atragerea neîntemeiată la răspunderea contravențională a lui Munteanu Sergiu i-a fost cauzat acestuia un prejudiciu moral, prin crearea sentimentelor de frustrare cauzate de caracterul acțiunilor agentului constatator al Inspectoratului de Poliție Cimișlia, care nu a respectat prezumția nevinovăției a lui Munteanu Sergiu.

Un aspect important, în speță, este de reținut că reclamantul a solicitat încasarea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului de a nu fi tras la răspundere contravențională, precum și dreptul la prezumția nevinovăției. Or, această circumstanță reprezintă o încălcare esențială a drepturilor și libertăților constituționale ale reclamantului, în condițiile când și art. 21 din Constituția Republicii Moldova garantează persoanelor prezumția nevinovăției.

Consideră că, prima instanța ne justificat a admis doar suma de 1000 (una mie lei) cu titlu de prejudiciu moral, având în vedere că speței deduse judecății vizează 2 procese contravenționale intentate ilegal în privința Munteanu Sergiu, ceia ce generează o severitate importantă a repercusiunilor exercitate de stat împotriva reclamantului, deci acordarea sumei de 10 000 lei, care a fost solicitată de reclamant, corespunde criteriului „satisfacție echitabilă” al despăgubirilor.

Astfel, solicită a fi casată soluția primei instanțe în ceia ce privește admiterea parțială al pretenției morale, și adoptarea unei noi decizii de admitere a acestui capăt de pretenție și dispunerea majorării cestul cuantum, la suma de 1000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, sumă care este suficienta pentru acoperirea prejudiciului cauzat lui Munteanu Sergiu prin tragerea ilegală la răspundere contravențională în cele două procese contravenționale.

Indică că, reclamantul pe parcursul examinării prezentei cauze, a fost reprezentat de către avocatul Casap Anatolie, în baza mandatului avocatul MA nr. 1715175 din 20 august 2024 eliberat în baza contractului de asistență juridică nr. 42 din 20 august 2024. Drept dovadă a achitării serviciilor juridice a avocatului în mărime de 5000 lei în prezentul proces, reclamantul a prezentat copia bonului de plată seria DAA nr. 31853744 din 19 august 2024, fiind menționat servicii juridice conform contractului nr. 42 din 19 august 2024. La caz se constată că în prezenta cauză, a prestat servicii juridice în baza contractului de asistență juridică nr. 42 din 20 august 2024, fiind eliberat și mandat în acest sens, respectiv instanța de fond

neîntemeiat a respins acest capăt de cerere, mai ales având în vedere admiterea parțială a acțiunii.

Referitor la repararea prejudiciului material sub forma cheltuielilor de asistență juridică suportate în cadrul judecării cauzelor contravenționale în cuantum de 10000 lei, menționează că potrivit copiilor bonurilor de plată anexate din 26 septembrie 2024 și 15 iunie 2024 (f.d.24,25) se constată că achitarea serviciilor juridice conform contractului nr. 21 din 26 septembrie 2024, contestarea procesului verbal cu privire la contravenție MAI din 26 septembrie 2024 și achitarea serviciilor juridice conform contractului nr. 27 din 15 iunie 2024, contestarea procesului verbal cu privire la contravenție MAI din 15 iunie 2024.

Susține că, indicarea în bonurile de plată a anului „2024" este o eroare tehnică, iar bonurile respective vizează plăți corespunzătoare a suportării cheltuielilor de asistență juridica pe marginea cauzelor contravenționale nr. 5r-116/2023 și nr. 5r-124/2023.

La data de 08 octombrie 2024, nefiind de acord cu hotărârea sus menționată, reprezentantul IP Cimișlia, Cebanu Mariana a înaintat apel nemotivat, iar ***la data de 19 decembrie 2024***, apel motivat prin care a solicitat: admiterea apelului; casarea integrală a hotărârii cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată. (f.d.112, 159-171)

În motivarea apelului s-a indicat, că cu concluziile instanței de fond expuse în hotărârea emisă la 03 octombrie 2024, apelantul Inspectoratul de poliție Cimișlia nu este de acord, considerându-le a fi lipsite de suport juridic neîntemeiate, neargumentate, iar în ansamblu hotărârea fiind una neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Menționează că, Inspectoratul de poliție Cimișlia consideră că prima instanță a adoptat o hotărâre lipsită de fundament temeinic și materialul probator administrat.

Concluziile instanței de fond cu referire la admiterea cererii de chemare în judecată, prin încasarea prejudiciului moral, material și a cheltuielilor judiciare din contul Inspectoratului de poliție Cimișlia, le consideră a fi neîntemeiate, or, instanța de fond nu a ținut cont de aceste deziderate și a adoptat actul judiciar nefiind bazate pe un fundament temeinic și materialul probator administrat.

Inspectoratul de poliție Cimișlia, analizând legalitatea și temeinicia hotărârii pronunțate în raport cu prevederile art. 239 și art. 241 din Codul de procedură civilă, conchide că prima instanță a stabilit eronat raportul dedus judecății,

circumstanțe importante pentru soluționarea pricinii nu au fost stabilite și elucidate pe deplin, probele prezentate, nu a dat o apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este neîntemeiată, adoptată fără respectarea drepturilor și intereselor legale ale participanților la proces.

Inspectoratul de poliție Cimișlia consideră că prima instanță a dat o apreciere eronată a normelor legale prin actul de dispoziție, care nu corespunde exigențelor stabilite de lege, din care motiv consideră că urmează a fi casată de instanța de apel.

Susține că, intimatul Munteanu Sergiu a invocat în instanța de fond prevederile Legii 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, considerând că prin sancționarea contravențională în baza procesului-verbal cu privire la contravenție, care ulterior a fost anulat de instanța de judecată, i-a fost cauzat un anumit prejudiciu.

Menționează că, agentul constatator la momentul depistării comiterii unei fapte care poate fi calificată drept contravenție, este obligat nemijlocit de a întreprinde toate măsurile prevăzute de Codul contravențional. Din acest motiv, acestea nici într-un caz nu pot fi calificate drept acțiuni ilicite, deoarece îndeplinirea cu exactitate a atribuțiilor de serviciu este o îndatorire directă, motiv din care nu pot fi reținute argumentele intimatului precum că, agentul constatator ar fi comis careva abateri de la prevederile legale.

Indică că, repunerea în drepturi a persoanei se efectuează în cazuri exhaustive și anume, dacă prin hotărâre definitivă, persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional este declarată nevinovată și/sau răspunderea sa contravențională este înlăturată.

Consideră că, acțiunile agentului constatator al Inspectoratului de poliție Cimișlia au fost perfect legale, săvârșite în temeiul și în conformitate cu legislația în vigoare, iar cererea de chemare în judecată depusă de intimat este una neîntemeiată, neavând suport juridic și acțiunile intimatului sunt de fapt cu rea credință.

Atrage atenția instanței la faptul că, reparația prejudiciului moral se face și în lipsa vinovăției autorului, faptei ilicite, în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declarației scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea

ilegală în calitate de sancțiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunității și în alte cazuri prevăzute de lege.

Consideră că, reieșind din materialele dosarului Munteanu Sergiu nu poate pretinde de la pârâtul Inspectoratul de poliție Cimișlia prejudiciului material în mărime de 10 000 lei, prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei și cheltuieli de judecare a pricinii în sumă de 5 000 lei, cauzate în rezultatul atragerii ilegale la răspundere contravențională, în condițiile în care acesta nu este pârâtul corespunzător, or potrivit art. 5 alin. (1) al Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, cauzele cu privire la repararea prejudiciului material și moral se examinează în conformitate cu normele de procedură civilă în vigoare. Organul care reprezintă statul în instanța de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiției.

Indică că, deși intimatul invocă că a fost atras ilegal la răspundere contravențională, Legea nr. 1545/1998 garantează repararea prejudiciului moral și material în cazurile în care persoana a fost ilegal arestată, reținută sau i s-a aplicat ilegal amenda contravențională de către instanță. Prin urmare, nici una din circumstanțele enumerate la art. 3 din Legea nr. 1545 nu se regăsește în justificarea pretențiilor reclamantului de repararea a prejudiciului.

Susține că, pentru angajarea statului pentru prejudiciul cauzat prin erori judiciare și de urmărire penale, este nevoie de existența faptei ilicite, respectiv nu orice acțiune a organelor de drept atrage răspunderea statului, la caz atragerea la răspundere contravențională și aplicarea de către agentul constatator a amenzi contravenționale nu atrage răspunderea statului.

Menționează că, întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție constituie o modalitate legală de desfășurare a procesului contravențional, iar însăși pornirea procesului contravențional cu privire la contravenție, recunoașterea persoanei în calitate de contravenient sunt măsuri procesuale ce țin de procesul contravențional care nu încalcă în esență drepturilor ale persoanei și nu cauzează prejudicii dacă nu sunt definitive și dacă nu afectează iremediabil drepturi ale persoanei în privința cărei se întocmește proces-verbal cu privire la contravenție. La momentul depistării comiterii unei fapte care poate fi calificată drept contravenție, agentul constatator este obligat nemijlocit de a întreprinde toate măsurile prevăzute de legislația contravențională, aceste acțiuni nu pot fi calificate drept acțiuni ilicite, deoarece îndeplinirea cu exactitate a atribuțiilor de serviciu

este o obligație directă și iminentă, motiv din care nu pot fi reținute argumentele reclamantului că acțiunile agentului constatator i-ar fi cauzat prejudicii.

Susține că, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit nu de către o autoritate publică, dar de către agentul constatator, de unde reiese că instituția nu poate răspunde pentru acțiunile agentului constatator, care acționează independent și în conformitate cu legislația în vigoare.

Consideră că Inspectoratul de poliție Cimișlia, împotriva căruia au fost formulate pretenții în prezenta cauză, de fapt este pârâtul necorespunzător, or la caz organul care reprezintă statul în instanța de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiției, respectiv Ministerului Justiției în calitate de reprezentant al statului este cel împotriva căruia urmau a fi înaintate pretențiile.

Reiterează că, intimatul nu a demonstrat cumularea tuturor condițiilor generale necesare pentru antrenarea răspunderii Inspectoratul de poliție Cimișlia în prezenta speță, ceea ce exclude răspunderea acestuia și necesitatea reparării presupusului prejudiciu, care survine doar drept consecința directă a faptei ilicite comisă de autorul acesteia, situație care în speță nu se atestă.

În condițiile enunțate, pe cale de consecință susține că nu poate fi invocată prejudicierea morală, astfel încât intimatul contrar cerințelor instituite de prevederile art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă nu a făcut dovada acestor circumstanțe pretinse.

Invocă că, intimatul, cât și instanța de fond eronat au interpretat prevederile legale potrivit cărora Bugetul de Stat al Republicii Moldova, prin intermediul Inspectoratului de poliție Cimișlia, urmează să suporte cheltuieli irațională ce țin de repararea unui prejudiciu presupus, or conform normelor de drept intimatul Munteanu Sergiu nu i-au fost aduse prejudicii ce l-ar îndreptăți în a solicita repararea lor, totodată, ultimul fiind posibil de a fi presupus că, i-a fost reparat prejudiciu prin anularea sancțiunilor prevăzute de Codul contravențional, aplicate prin procesul-verbal cu privire la contravenție din data de 26 mai 2023.

Menționează că, dreptul persoanei de recuperare a prejudiciului cauzat survine numai în cazul și perioada procesului contravențional, iar procesul contravențional a fost finalizat, fapt demonstrat prin Hotărârea emisă pe cauza contravențională, totodată, deși intimatul avea dreptul de a solicita recuperarea prejudiciului în cadrul procesului contravențional, acesta din motive necunoscute nu a făcut-o, prin urmare, potrivit prevederilor art. 2006 alin. (3) din Codul civil obligația de reparare nu se naște în măsura în care cel prejudiciat a omis, cu

intenție ori din culpă gravă să înlăture prejudiciul prin mijloace legale, reclamantul urmând să înainteze pretențiile în cadrul procesului contravențional.

Susține că, dispozițiile normelor Codului contravențional în care sunt prevăzute drepturile de recuperare a prejudiciului material presupus cauzat sunt aplicabile în cadrul proceselor contravenționale, iar în momentul în care reclamantul nu a beneficiat de aceste drepturi în cadrul procesului contravențional, fiind emise hotărâri definitive asupra cazului contravențional, aceste prevederi nu mai sunt aplicabile reclamantului în cadrul unui proces civil, totodată, faptul că nu a dorit să beneficieze de drepturile prevăzute în procesul contravențional nu poate fi imputat autorităților publice.

Consideră că, intimatul eronat a interpretat prevederile legale potrivit cărora Bugetul de Stat al Republicii Moldova, prin intermediul Inspectoratul de poliție Cimișlia, urmează să suporte cheltuieli irațională ce țin de repararea unui prejudiciu moral presupus, cauzat de efectuarea corespunzătoare de către agentul constatator a atribuțiilor de serviciu conform împuternicirilor, or conform normelor de drept intimatului Munteanu Sergiu nu i-au fost aduse prejudicii ce ar îndreptăți în a solicita repararea lor, totodată, ultimul fiind restabilit în drepturi, prin anularea sancțiunilor prevăzute din Codul contravențional, aplicate prin procesul contravenționale seria nr. MAI05 782582 din 26 mai 2023.

Își întemeiază apelul pe prevederile art. art. 357, 358, 360, 362, 364, 365, 385, 386 Cod de procedură civilă.

La data de 17 decembrie 2024 cauza a parvenit pentru examinare la Curtea de Apel. (f.d.125)

4. <u>Argumentele părților:</u>

În ședința instanței de apel, reprezentantul Inspectoratului General al Poliției, Arnaut Ghenadi a declarat că susține apelul înaintat de reprezentantul Inspectoratului de Poliție Cimișlia, Cebanu Mariana pe motivele indicate în conținutul acestuia și solicită ca acesta să fie admis.

Totodată, cu privire la apelul înaintat de avocatul Casap Anatolie în interesele lui Munteanu Sergiu solicită să fie respins ca fiind neîntemeiat.

În ședința instanței de apel, avocatul Casap Anatolie cât și partea pe care o reprezintă Munteanu Sergiu fiind legal citați despre data, ora și locul de examinare a cauzei, în ședință nu s-au prezentat, dar prin cerere a solicitat examinarea cauzei în lipsa lor.

În ședința instanței de apel intimații Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Ciudin Nicolae și intimatul Inspectoratul de Poliție Cimișlia fiind legal citați despre data, ora și locul de examinare a cauzei, în ședință nu s-au prezentat, și nici nu au anunțat instanța despre motivele lipsei lor.

Potrivit prevederilor art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, *neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului*.

Astfel, Completul de judecată, ținând cont de norma legală indicată supra și de părerea părților prezente în proces, a considerat posibil de a examina cauza în lipsa părților legal citate.

5. <u>Termenul de declarare a apelului:</u>

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel*.

Astfel, Completul de judecată reține că potrivit materialelor cauzei, la data de 03 octombrie 2024, Judecătoria Cimişlia, sediul Central a pronunțat dispozitivul hotărârii, subsecvent, instanţa de apel constată apelurile declarate la data de 08 octombrie 2024, de către avocatul Casap Anatolie în interesele lui Munteanu Sergiu și de către reprezentantul Inspectoratului de Poliție Cimișlia, Cebanu Mariana, ca fiind depuse în termenul legal prevăzut.

6. <u>Aprecierea instanţei:</u>

Audiind părțile prezente în proces, analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de apelanți în cererile de apel și a materialelor din dosar, Completul de judecată concluzionează că apelul declarat de reprezentantul Inspectoratului de Poliție Cimișlia, Cebanu Mariana urmează a fi respins, iar apelul declarat de avocatul Casap Anatolie în interesele lui Munteanu Sergiu urmează a fi admis, cu casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri, din următoarele considerente.

Primordial, instanța de apel se va expune asupra apelului înaintat de avocatul Casap Anatolie în interesele lui Munteanu Sergiu.

Potrivit prevederilor art. 385 lit. b) Cod de procedură civilă*, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să modifice hotărîrea primei instanţe*.

***În conformitate cu prevederile art. 386 alin. (1) Cod de procedură civilă**, hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sânt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.*

***În conformitate cu prevederile art. 25 alin. (1) Cod de procedură civilă**, instanţa trebuie să cerceteze direct şi nemijlocit probele, să asculte explicaţiile părţilor şi intervenienţilor, depoziţiile martorilor, concluziile expertului, consultaţiile şi explicaţiile specialistului, să ia cunoştinţă de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio şi să vizioneze înregistrările video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanţelor constatate şi al probelor cercetate şi verificate în şedinţă de judecată.*

***Potrivit art. 117 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă**, probe în cauze civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicaţiile părţilor şi ale altor persoane interesate în soluţionarea cauzei, din depoziţiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experţilor.*

***Conform art. 118 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă**, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.*

***Conform prevederilor art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă**, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

***În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă**, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele*

care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.

Conform art. 373 alin. (1), (2) și (5) Cod de procedură civilă*, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Astfel, Completul de judecată reține, că sarcina instanţei de apel derivă reieșind din dispozițiile art. 373 Cod de procedură civilă, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

Lecturând textul hotărârii motivate a instanței de fond, Completul instanței de apel a ajuns la concluzia, că circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin și, că concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sânt în contradicţie cu circumstanţele cauzei, ceea ce este temei de a admite apelul și casarea hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri.

La caz, Completul de judecată constată, că potrivit materialelor cauzei, la data de 20 august 2024, Munteanu Sergiu, prin intermediul avocatului Anatolie Casap, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului de Poliție Cimișlia, Inspectoratului General al Poliției, intervenient accesoriu agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cimișlia, Ciudin Nicolae privind repararea prejudiciului material, moral cauzat în urma tragerii ilegale la răspundere contravențională și compensarea cheltuielilor de judecată. (f.d.3-6)

Prin hotărârea Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 03 octombrie 2024, s-a admis parțial acțiunea depusă de Munteanu Sergiu împotriva Inspectoratului de Poliție Cimișlia, Inspectoratului General al Poliției, intervenienți accesorii agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Cimișlia, Ciudin Nicolae, Ministerul Justiției al Republicii Moldova privind repararea prejudiciului material și moral cauzat în urma tragerii ilegale la răspundere contravențională și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a încasat de la Inspectoratul de Poliție Cimișlia în beneficiul lui Munteanu Sergiu suma de 1000 (una mie) lei cu titlu de moral cauzat în urma tragerii ilegale la răspundere contravențională.

În rest, s-au respins pretențiile privind repararea prejudiciului material în sumă de 10 000 lei, a prejudiciului moral în partea ce excede suma încasată de 1000 (una mie) lei cauzat în urma tragerii ilegale la răspundere contravențională și compensarea cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiate. (f.d.103-104, 116-121)

La data de 08 octombrie 2024, nefiind de acord cu hotărârea sus menționată, avocatul Casap Anatolie acționând în interesele lui Munteanu Sergiu a înaintat apel nemotivat, iar la data de 13 februarie 2025, apel motivat prin care a solicitat: admiterea apelului; casarea integrală a hotărârii cu pronunțarea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Sergiu să fie admisă integral; încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantului a taxei de timbru suportată în instanța de fond și instanța de apel 400 lei; încasarea cheltuielilor de asistență juridică în ordine de apel 2000 (două mii lei). (f.d.111, 175-178)

Totodată, instanța de apel stabilește că într-adevăr la data de 26 mai 2023, în privința lui Munteanu Sergiu a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție, potrivit căruia ultimul a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 238 alin. (1) din Codul contravenţional, pentru faptul că Munteanu Sergiu ar fi parcat neregulamentar. (f.d.11-12)

Completul atestă că acțiunile lui Munteanu Sergiu au fost calificate de agentul constatator în baza art. 238 alin. (1) din Codul contravențional, iar prin decizia de sancționare s-a stabilit contravenientului amendă în mărime de 6 unități convenționale, echivalent al sumei de 300 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Cimişlia, sediul Central din 24 noiembrie 2023, a fost admisă contestaţia înaintată de Munteanu Sergiu privind anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare nr. MAI05 782582 din 26 mai 2023. S-a încetat procesul contravențional pornit în privința lui Munteanu Sergiu în baza art. 238 alin. (1) din Codul contravențional, constatat prin procesul-verbal nr. MAI05 782582 din 26 mai 2023, din lipsa faptului contravenției. (f.d.19-23)

La caz, instanța de apel reține că la data de 15 iunie 2023, același agent constatator Ciudin Nicolae, a întocmit în privința lui Munteanu Sergiu încă un procesul-verbal cu privire la contravenție cu seria și nr. MAI05 784463 pe o contravenție similară de parcare neregulamentară. (f.d.10)

Completul stabilește că prin hotărârea Judecătoriei Cimişlia, sediul Central din 24 noiembrie 2023, a fost admisă contestaţia înaintată de Munteanu Sergiu privind anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare nr. MAI05 784463 din 15 iunie 2023. S-a încetat procesul contravențional pornit în privința lui Munteanu Sergiu în baza art. 238 alin. (1) din Codul contravențional, constatat prin procesul-verbal nr. MAI05 784463 din 15 iunie 2023, din lipsa faptei contravenționale. (f.d.13-18)

La caz, Completul de judecată reține, că potrivit prevederilor art. 13 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, *orice persoană, ale cărei drepturi şi libertăţi recunoscute de prezenta convenţie au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanţe naţionale, chiar şi atunci cînd încălcarea s-ar datora unor persoane care au acţionat în exercitarea atribuţiilor lor oficiale.*

Completul stabilește, că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, obiectivul principal al art. 13 este acela de a asigura un mijloc eficient de reparare la nivel intern, înainte ca persoana vizată să fie nevoită să recurgă la mecanismul internațional de plângere la Curtea de la Strasbourg.

Astfel, în cauza *Kudla contra Poloniei*, din 28 octombrie 2000, § 152, Curtea a reținut, că „*Articolul 13 garantează existența unui remediu intern prin care se pot obține compensații pentru o încălcare a drepturilor garantate de Convenție, remediu care trebuie să fie disponibil, eficient și suficient*".

Completul menționează, că potrivit art. 1 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti, *prezenta lege constituie actul legislativ de bază care reglementează cazurile, modul şi condiţiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile ilicite comise în procesele penale şi contravenţionale de organele de urmărire penală, de procuratură şi de instanţele judecătoreşti*.

Potrivit art. 2 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, *prin* ***acţiuni ilicite*** *se înțelege - acţiuni sau inacțiuni ale organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenţii, ale organului de urmărire penală sau ale instanţei de judecată, care exclud vinovăţia acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere şi nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcţie de răspundere din organul de urmărire penală sau din*

instanţa de judecată, manifestate prin încălcarea intenţionată a normelor procedurale şi materiale în timpul procedurii penale sau contravenţionale (infracţiuni).

Potrivit prevederilor art. 3 alin. (1) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, *în conformitate cu prevederile prezentei legi, este reparabil prejudiciul material şi moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma: a) reţinerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declaraţie de a nu părăsi localitatea sau ţara, tragerii ilegale la răspundere penală; b) condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunităţii; c) efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziţiei, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcţie), precum şi în urma altor acţiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice; d) supunerii ilegale la arest contravenţional, reţinerii contravenţionale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenţionale de către instanţa de judecată; e) efectuării măsurilor speciale de investigaţii cu încălcarea prevederilor legislaţiei; f) ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ştampilelor, precum şi în urma blocării conturilor bancare*.

Potrivit art. 13 alin. (1), (2) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, *repararea prejudiciului specificat la art. 7 lit. a), c)-g) şi în capitolul III se efectuează din contul bugetului de stat, iar în cazul când prejudiciul a fost cauzat de organul de urmărire penală întreținut din bugetul local - din contul acestui buget. Prejudiciul material şi moral cauzat prin aplicarea ilicită a amenzilor contravenţionale de către alte organe decât instanţa de judecată se repară de către aceste organe*.

Conform art. 2007 alin. (1) Cod civil, *prejudiciul cauzat persoanei prin acţiunile organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanţelor de judecată se repară de către stat integral, indiferent de vinovăţia persoanei responsabile, în următoarele cazuri:*

a) condamnare ilegală, tragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma declaraţiei scrise de a nu părăsi localitatea;

b) aplicare ilegală, în calitate de sancţiune contravenţională, a arestului, a muncii neremunerate în folosul comunităţii;

c) acţiuni sau inacţiuni care au dus, după caz, la:

– constatarea de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin hotărâre, a încălcării drepturilor sau libertăţilor fundamentale ale unei persoane şi dispunerea achitării unor sume în beneficiul acesteia;

– pronunţarea unei hotărâri de către o instanţă judecătorească naţională, ca urmare a condamnării statului de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin care s-a dispus achitarea unor sume din contul statului.

Potrivit art. 384 alin. (2) lit. u) Cod contravențional, *persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional are dreptul să ceară şi să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile sau inacţiunile ilicite ale autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională*.

În legislația Republicii Moldova contravențiile au fost scoase de sub incidența legii penale și supuse unui regim administrativ, dar din perspectiva Convenției Europene a Drepturilor Omului, faptele contravenționale intră în sfera cauzelor penale.

Astfel, instanța de apel constată, că apelantul Munteanu Sergiu a fost supus la două proceduri contravenționale *pripite*, dar care au fost încheiate prin hotărâri definitive de încetare a procesului contravențional pentru lipsa faptei, ceea ce reprezintă o încălcare a dreptului său la libertate personală, la reputație și la garanțiile unui proces echitabil.

Subsevent, instanța de apel stabilește că instanța de fond corect a dispus „*la momentul sancţionării contravenţionale a reclamantului, agentul constatator nu a elucidat toate circumstanţele cauzei, inclusiv circumstanţele care indicau la întrunirea în fapta lui Munteanu Sergiu a semnelor constitutive a contravenţiei prevăzute de art. 238 alin. (1) din Codul contravenţional şi pe cale de consecinţă reclamantul eronat a fost sancţionat, fiindu-i afectat dreptul la prezumţia nevinovăţiei. /.../ prin atragerea neîntemeiată la răspunderea contravenţională a lui Munteanu Sergiu i-a fost cauzat acestuia un prejudiciu moral, prin crearea sentimentelor de frustrare cauzate de caracterul acţiunilor agentului constatator al Inspectoratului de Poliţie Cimişlia, care nu a respectat prezumţia nevinovăţiei a lui Munteanu Sergiu*".

Totodată, Completul de judecată stabilește că, deși instanța de fond corect a constatat necesitatea admiterii parțiale a acțiunii depuse de Munteanu Sergiu, totuși pripit a decis asupra mărimii prejudiciului moral cauzat în umra tragerii ilegale la răspundere contravențională (*suma de 1 000 lei*) cât și asupra refuzului de a

dispune încasarea cheltuielilor de judecată suportate de către apelant la examinarea cauzeilor contravenționale.

Or, expres s-a stabilit faptul că Munteanu Sergiu poate pretinde repararea prejudiciului material și moral prin prisma art. 384 alin. (2) lit. u) din Codul contravențional, astfel, că soluția primei instanțe, de respingere a acțiunii în partea mărimii prejudiciului moral și încasării cheltuielilor de judecată, este neîntemeiată și contrară spiritului și literei legii, întrucât contravine principiului reparării integrale a prejudiciului cauzat prin acțiuni ilicite ale autorităților publice, consacrat atât de art. 2007 Cod civil, cât și de art. 3 și art. 6 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998.

Completul de judecată relevă că, în cauză, faptele ilicite ale organului constatator - constând în aplicarea pripită a sancțiunilor contravenționale, ulterior anulate definitiv - au generat pentru reclamant o stare de tulburare emoțională, disconfort psihic și afectare a reputației profesionale și personale, circumstanțe care, potrivit practicii judiciare și doctrinare, ***justifică acordarea unei reparații morale efective, și nu simbolice***.

Astfel, instanța de apel reține ca fiind întemeiate alegațiile avocatului Casap Anatolie în interesele lui Munteanu Sergiu prin care s-a invocat că „*prin atragerea neîntemeiată la răspunderea contravențională a lui Munteanu Sergiu i-a fost cauzat acestuia un prejudiciu moral, prin crearea sentimentelor de frustrare cauzate de caracterul acțiunilor agentului constatator al Inspectoratului de Poliție Cimișlia, care nu a respectat prezumția nevinovăției a lui Munteanu Sergiu*”.

În aprecierea cuantumului despăgubirilor morale, instanța de apel are în vedere caracterul repetitiv al ingerinței, durata procedurilor contravenționale și impactul acestora asupra vieții personale a apelantului. Astfel, faptul că Munteanu Sergiu a fost de două ori supus, în interval scurt, unei proceduri contravenționale nejustificate, a determinat o afectare cumulativă a echilibrului său psihic, generând o stare de stres continuu și de incertitudine juridică.

Or, simplul fapt de învinuire şi sancţionare contravenţională pentru faptele ce nu au fost comise de Munteanu Sergiu, în sine reprezintă o învinuire, ce provoacă suferinţe psihice, prin faptul că un organ al statului, care este insitutit cu obligaţiunea de supraveghere şi apărare a cetăţenilor, admite erori în activitatea sa şi sancţionează pe nedrept persoana, provocîndu-i în asemenea caz o neîncredere şi o lipsă de protecţie din partea organelor de drept.

Totodată, Completul observă că prima instanță a omis să valorifice principiul proporționalității reparației raportat la gravitatea consecințelor morale și la practica unitară a instanțelor naționale, iar în raport cu aceste considerente, Completul de judecată apreciază că suma de 2000 lei reprezintă o compensație echitabilă și rezonabilă pentru prejudiciul moral suportat, restabilind în mod adecvat echilibrul încălcat între Munteanu Sergiu și autoritatea publică corespunzătoare.

În temeiul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire și se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit (hot. CEDO, *Nikolova contra Bulgariei*, din 25 martie 1987, *T.W. contra Maltei*, din 29 aprilie 1999).

În continuare, raportând la caz prevederile enunțate, Completul menționează că în ceea ce ţine de pretenţia înaintată de Munteanu Sergiu cu privire la repararea prejudiciului moral în cuantum de 10 000 lei, urmează a fi admisă parțial, cu încasarea din contul Inspectoratului de Poliției Cimișlia a sumei de 2000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, cuantum ce în opinia instanței reprezintă o satisfacție echitabilă pentru reclamant.

Or, la determinarea cuantumului prejudiciului moral în acest caz s-a respectat criteriul echității, care presupune că despăgubirile pentru prejudiciul moral trebuie să fie juste, raționale şi echitabile, adică trebuie stabilit în așa fel încât să asigure efectiv o compensare suficientă a prejudiciului moral cauzat, ca astfel să fie menținut echilibrul între daunele efectiv pricinuite şi suma acordată.

Unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă şi integrală despăgubire. Potrivit jurisprudenței CtEDO, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit.

Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu şi nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor şi nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor.

Totodată, nu pot fi reținute argumentele apelantului Munteanu Sergiu precum că suma de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral pentru suferințele suportate este reală şi echitabilă, deoarece aceasta este vădit disproporțională şi excesivă,

nefiind în relație de proporționalitate cu gravitatea suferințelor psihice suportate (*având în vedere mărimea amenzilor aplicate, încetarea proceselor contravenționale, precum și practica judiciară*).

Totodată, în privința cheltuielilor de judecată în mărime de 5000 lei suportate la examinarea cauzei în instanța de fond și cheltuielile de judecată în mărime de 2 000 lei suportate în instanța de apel pe care le solicită Munteanu Sergiu, Completul judiciar stabilește că, acestea sunt întemeiate dar totuși urmează a fi admise ***parțial***, întrucât reclamantul nu a făcut dovada efectuării lor integral prin înscrisuri ce urmau a fi anexate la dosar.

În conformitate cu prevederile art. 96 alin. (1), (1^1) Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat*.

Potrivit art. 60 alin. (1) și (2) din aceeași Lege, *avocatul acordă asistenţă juridică clientului* ***în baza contractului de asistenţă juridică, încheiat în formă scrisă****. Împuternicirile avocatului şi ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidenţă. Conţinutul, forma şi modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern*.

Astfel, Completul de judecată menționează că la soluționarea cererilor de restituire a cheltuielilor pentru asistență juridică acordată, instanțele urmează să rețină că pornind de la practica CtEDO, cheltuielile pentru asistența juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime, iar pentru dovada lor se evidențiază necesitatea prezentării de partea care le pretinde să fie compensate, actelor confirmative.

Pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța pentru a face o apreciere corectă va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate din speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența; în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului;

justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

Astfel, Completul constată, că potrivit bonului de plată din 19 august 2024 cu seria/ nr. DAA 31853744, apelantul Munteanu Sergiu a achitat avocatului Casap Anatolie pentru reprezentarea sa în instanța de fond, onorariul în mărime de 5000 lei, dar a achitat pentru Contractul de asistență juridică cu nr. 42 din 19 august 2024. (f.d.26)

Subsecvent, instanța de recurs apreciază că suma de 5 000 lei achitată de apelantul Munteanu Sergiu avocatului Casap Anatolie, este achitat pentru un Contract cu același număr (*nr. 42*) dar din dăți diferite: 19 august 2024 și 20 august 2024. Astfel, instanța de fond corect a indicat că „*la caz se constată că în prezenta cauză, a prestat servicii juridice în baza contractului de asistență juridică nr. 42 din 20 august 2024, fiind eliberat și mandat în acest sens, iar dovada achitării serviciilor juridice în baza acestui contract nu a fost prezentată instanței*”.

Totuși, instanța de apel, în calitate de instanță națională competentă, are obligația pozitivă de a interveni pentru restabilirea drepturilor încălcate și de a acorda un remediu efectiv, în special prin compensarea prejudiciilor suferite de persoana vizată.

La caz, Completul de judecată constată, că la materialele cauzei este anexat mandatul Seria MA nr. 1715175 din 20 august 2024 prin care avocatul Casap Anatolie se angajează să apere interesele lui Munteanu Sergiu.

Potrivit hotărârii emise de instanța de fond din 03 octombrie 2024, avocatul Casap Anatolie a participat în ședințele de judecată pentru apărarea intereselor lui Munteanu Sergiu.

Subsecvent, deși apărătorul Casap Anatolie nu a prezentat înscrisuri care să confirme în mod expres suportarea cheltuielilor de asistență juridică în fața instanței de fond, Completul de judecată reține că este echitabil ca apelantului Munteanu Sergiu să i se compenseze o parte rezonabilă a acestor cheltuieli.

În consecință, instanța de apel stabilește că suma de 1 000 lei urmează a fi încasată în beneficiul apelantului Munteanu Sergiu de la intimatul Inspectoratul de Poliție Cimișlia, sumă pe care Completul de judecată o apreciază ca fiind una reală, necesară și rezonabilă în raport cu litigiul vizat dedus judecății.

Cu privire la cheltuielile de judecată suportate în instanța de apel, Completul stabilește că avocatul Casap Anatolie acționând în interesele lui Munteanu Sergiu a anexa la materialele cauzei Bonul de plată cu seria DAA și nr. 51853615 din 13

februarie 2025 în sumă de 2 000 lei, sumă pe care instanța de apel o constată ca fiind una întemeiată și rezonabilă. (f.d.179 verso)

Completul reține că, admiterea acțiunii în parte și acordarea daunelor materiale, morale și a cheltuielilor judiciare reprezintă nu doar o aplicare a legislației interne (Legea nr. 1545/1998) la cazul din speță, ci și o exigență impusă de standardele europene privind protecția drepturilor omului.

Subsecvent, instanța de apel conchide, că în urma admiterii cererii de chemare în judecată înaintate de Munteanu Sergiu împotriva Inspectoratului de Poliție Cimișlia, Inspectoratului General al Poliției, intervenienți accesorii agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Cimișlia, Ciudin Nicolae, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, și înaintării cererii de apel în instanța ierarhic superioară, urmează a se dispune încasarea în beneficiul lui Munteanu Sergiu a cheltuielilor de asistență juridică ce i-a fost acordată în sumă totală de 3000 lei.

Cu referire la apelul înaintat de reprezentantul Inspectoratului de Poliție Cimișlia, Cebanu Mariana, instanța de apel, având în vedere cele menționate supra, va respinge argumentele acesteia prin care s-a invocat că *întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție constituie o modalitate legală de desfășurare a procesului contravențional, iar însăși pornirea procesului contravențional, întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, recunoașterea persoanei în calitate de contravenient reprezintă nişte măsuri procesuale ce țin de procesul contravențional care nu încalcă în esență drepturile persoanei și nu cauzează prejudicii dacă nu sunt definitive și dacă nu dăunează iremediabil drepturile persoanei în privința căreia se întocmește procesul verbal cu privire la contravenție.*

Or, prin pornirea procesului contravenţional, aplicarea sancţiunii contravenţionale, acţiuni ce au generat contestarea deciziei contravenţionale în instanţele de judecată, ***reprezintă în sine încălcarea drepturilor persoanei de a nu fi judecată şi trasă la răspundere contravenţională, fără a-i fi demonstrată vinovăţia***.

De asemenea, este de remarcat că Completul de judecată nu atribuie ca încălcare acţiunile agentului constatator prin faptul pornirii procesului contravenţional şi acţiunilor de procedură, Completul atribuie ca încălcare a drepturilor persoanei, ***recunoașterii acesteia ca vinovată de comiterea a două contravenţii care nu au fost comise de apelantul Munteanu Sergiu***, fapt stabilit prin hotărâri definitive şi irevocabile.

Potrivit art. 12 alin. (1) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, *Inspectoratul General al Poliţiei este unitatea centrală de administrare şi control a Poliţiei, cu statut de persoană juridică şi cu competenţă pe tot teritoriul Republicii Moldova*.

În conformitate cu art. 15 alin. (1) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, *poliţia se organizează în subdiviziuni teritoriale – unităţi ale Poliţiei cu personalitate juridică, de competenţă teritorială corespunzător împărţirii administrativ-teritoriale a ţării, subordonate Inspectoratului General al Poliţiei, care sânt amplasate şi îşi desfăşoară activitatea în teritoriul unităţii administrativ-teritoriale în baza regulamentelor de organizare şi funcţionare aprobate de şeful Inspectoratului General al Poliţiei*.

Astfel, susținerea apelantei Cebanu Mariana, potrivit căreia procedura contravențională nu ar cauza prejudicii dacă nu produce efecte definitive, Completul de judecată o consideră ca fiind contrară principiilor constituționale și jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, conform căreia și simpla acuzare publică neîntemeiată poate constitui o atingere a reputației și a integrității psihice a persoanei (cauzele *Tocono și alții conta Moldovei*, hotărârea din 25 noiembrie 2008; *Pantea contra României*, hotărârea din 3 iunie 2003).

În raport cu cele expuse, Completul de judecată reține că argumentele invocate de reprezentantul Inspectoratului de Poliție Cimișlia sunt nefondate și ținând cont de concluziile formulate de instanța de fond în coroborare cu concluziile formulate de instanța de apel asupra apelului înaintat de avocatul Casap Anatolie în interesele lui Munteanu Sergiu urmează a fi respins apelul declarat de Inspectoratul de Poliție Cimișlia ca nefondat, menținându-se constatările instanței de fond sub aspectul temeiniciei acțiunii reclamantului, cu modificările operate de instanța de apel în partea ce vizează cuantumul despăgubirii pentru prejudiciul moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Astfel, Completul conchide că prima instanță a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată în ceea ce privește stabilirea caracterului nelegal al tragerii la răspundere contravențională a lui Munteanu Sergiu, însă a apreciat în mod eronat întinderea prejudiciului moral, motiv pentru care decizia acesteia urmează a fi modificată parțial în partea mărimii încasării prejudiciului moral și încasării cheltuielilor de judecată.

Din considerentele expuse, Completul reiterează concluzia că instanța de fond incorect a adoptat soluția cu privire la mărimea prejudiciului moral, hotărârea nu este în corespundere cu cerințele art. 239 din Codul de procedură civilă, astfel că cererea de apel declarată de avocatul Casap Anatolie în interesele lui Munteanu Sergiu, urmează a fi admisă, fapt ce atrage după sine modificarea hotărârii instanței de fond, iar apelul înaintat de reprezentantul Inspectoratului de Poliție Cebanu Mariana urmează a fi respins ca fiind nefondat.

În rest, hotărârea instanței de fond emisă la data de 03 octombrie 2024 se va menține.

În urma celor supra indicate și în conformitate cu prevederile art. 385 lit. b) art. art. 386-390, 394, 434 Cod de procedură civilă al RM, Completul de judecată

D E C I D E:

Se respinge ca nefondat apelul declarat de către reprezentantul IP Cimișlia, Mariana Cebanu.

Se admite apelul declarat de către avocatul Casap Anatolie în interesele lui Munteanu Sergiu.

Se casează parțial hotărârea judecătoriei Cimișlia sediul central din 03 octombrie 2024, adoptată pe cauza civilă la acțiunea înaintată de către Munteanu Sergiu împotriva Inspectoratului de Poliție Cimișlia, Inspectoratului General al Poliției, intervenienți accesorii agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Cimișlia, Ciudin Nicolae, Ministerul Justiției al Republicii Moldova privind repararea prejudiciului material și moral cauzat în urma tragerii ilegale la răspundere contravențională și compensarea cheltuielilor de judecată, ***în partea mărimii încasării prejudiciului moral și încasării cheltuielilor de judecată după cum urmează:***

Se încasează de la Inspectoratul de Poliție Cimișlia în beneficiul lui Munteanu Sergiu suma de ***2 000 (două mii) lei*** cu titlul de prejudiciu moral cauzat în urma tragerii ilegale la răspundere contravențională.

Se încasează de la Inspectoratul de Poliție Cimișlia în beneficiul lui Munteanu Sergiu suma de ***3 000 (trei mii) lei*** cu titlul de cheltuieli de asistență juridică suportate.

În rest hotărârea judecătoriei Cimișlia sediul central din 03 octombrie 2024, se menține.

Decizia este definitivă și executorie din momentul pronunțării, însă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni din momentul comunicării deciziei integrale.

Preşedintele ședinței, judecător: Judecător: Judecător:

MIRONOV Andrei FUJENCO Dmitrii COLEV Grigori

Nota: Din motivul imposibilității semnării deciziei motivate de către judecătorul Dmitrii Fujenco, în privința căruia s-a dispus eliberarea din funcție prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 548/41 din 21 octombrie 2025, în conformitate cu art. 389 alin. (5) CPC în locul acestui judecător decizia integrală este semnată de președintele ședinței Mironov Andrei.